

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 16. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297855344/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

naar han fortalte om en Dræng der var faldet i Rødesteene, som naar han berettede at en anden havde brækket sit Been; og at han blev ligesaa vel og undertiden bedre belønnet for at beskrive en Naboe-Piges ugudelige Hoved-Tøj; som for at sladdre om en andens barnagtige Trodsighed eller Dovenskab eller Ubluethed – og han mærkede sig at det ene var ligesaa vel en Synd, som det andet; lige-som det at brække Beenene og Halsen i Nøds Fald var ikke øyensyn-ligere en Straf af Himmelen end det at falde i Rønde-Steenen – Han fandt at et Ørtigen hørte ligesaa vel i den skrækelige Rubric af Synderne imod det femte Bud, som et Mord; og at en Moder der gav sin Datter en nye Klædning drev ligesaa vel Af-Gudric, som Ca-naniterne – Og hvilken Mængde af Mordere og af Af-Guds-Dyrkere maatte han ikke finde? – Men at det var lige gyldigt, enten det var sandt eller usandt, som han fortalte; var det, som han til sin store Lykke, ikke opdagede, endskjønt man maae tilstaae at det var Forsyn-et, og langtfrå ikke Madame Kùchlein, at han kunde takke for den-ne Uvidenhed. –

Der var mange Laster, som han i saa spæd en Alder ikke kunde kjende af Navn, langt mindre have Leylighed at see – Der var Ugjet-ninger, Afskyeligheder, hvoraf den belæste eller erfarne Gamle un-der tiden til Belønning for sin Dyd, hverken kjender den egentlige Beskaffenhed eller Exempler – men som den lille Christian – for at faae Øynene opladte – for ret at lære at kjende den onde Verden, og at fatte Afskye for den – for i sin Tid at kunde tage sig desto bedre i agt – og for ikke af Uvidenhed, at fortie noget for sin Moder – i det mindste maatte have et Begreb om – Dette opod hans Øyne fuldkommen, og han var allerede i sit tiende Aar saa god en Kjender af alle Slags Laster, at det allene var Forsynets Beskjærmelse, hans gode Natur, og en medfødt Frygt, der gjorde at han ikke i sit tyvende var en Cartou-sche, eller en Aretin, eller en Edelmann. –

Klokken fra fire til fem var i Almindelighed en opbyggelig Time for vor lille Christian – da kom han af Skole –

»Nu min Christian, hvad har du seet i Skolen i Dag? – ventelig ikke noget got – sig kun frit – saa er du en kjon Søn – saa skal du faae Sukker – – men dersom du fortier noget – saa – –«

O Mama skulde aldrig kunde troe – – –

»O jeg troer det nok min Søn – jeg er destoværre alt for over be- viist derom – Ugudelighed gaar i Svang – Jeg frygter for endnu at